

ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನಿಡ್ಡೆ ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೊನೆಯ ಎರಡೇ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿಯೇ ಮಲಗುವೆನೆಂದು ಹುಟ್ಟಿದ್ದ ದ್ವಾರಕೇಶ್. ರಾತ್ರಿ ಹತ್ತು ದಾಟುವ ಸಮಯ. ಮನೆ ತುಂಬಾ ಮೌನ ತನ್ನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಸಮಾಜ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನೋಟ್ಸ್ ತೋರಿಸಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಅಪ್ಪ ರೂಮಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಸಿದ್ದ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಅಂಗಾತ ಮಲಗಿ ಕೆಂಪು ಹೆಂಚಿನ ಕೆಳಗಿದ್ದ ಹುಳುಕು ತೀರುಗಳನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ನೋಟ್ಸ್ ಬರೆಯುತ್ತಲೇ ಅತ್ತ ಕಡೆಯೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದ್ವಾರಕೇಶ್ ಕಣ್ಣು ನೆಟ್ಟೇ ಇದ್ದ.

ನಿನ್ನೆ ಒಮ್ಮೆಲೆ ಅಪ್ಪ ಹೊಲದಿಂದ ಬಂದು ಕಣ್ಣೆರಳು ಹಾಕಿದ್ದು ದ್ವಾರಕೇಶ್ ನೋಡಿ ಮೂಕನಾಗಿದ್ದ. 'ಅಪ್ಪನೂ ಅಲ್ಲನಾ' ಅಂತ ಅಚ್ಚರಿ ಪಟ್ಟಿದ್ದ. ಅಪ್ಪನದುರು ನಿಲ್ಲಲೂ ಆಗದೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂಕಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ.

ಸಂಜೆಯಾದರೂ ಮಗ ಹೊರಬಾರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಇಬ್ಬರೂ ಒಳಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಒಲೆ ಮುಂದೆ ಮುದುಡಿ, ಹೆದರಿಂದಂತೆ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ ಗಾಬರಿಯಾಗಿ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಮುಖ ತೋಳಿಸಿ ಪಕ್ಕ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡರು. ದ್ವಾರಕೇಶ್ ಅಪ್ಪನ ಮುಖವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಅವನ ಅಂತರಾಳ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

'ಅಪ್ಪ ಆಗಲೆ ಅತ್ತರು ಅಂತ ನೀ ಗಾಬರಿ ಆದೆಯಾ?' ಅಂದಾಗ ಹುಂ ಅನ್ನುವಂತೆ ತಲೆ ಹಾಕಿದ.

'ಅಯ್ಯೋ, ದಡ್ಡ ಅದು ಅಪ್ಪ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ

ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟವರಿಲ್ಲವೋ

■ ಸಂತೆಬೆನ್ನೂರು ಫೈಜ್‌ಟ್ರಾಜ್
ಕಲೆ: ಸಂತೋಷ್ ಸಸಿಹಿತ್ತು

ವಾರ ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ ಬಿತ್ತನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವಾ?'

'ಹೌದು, ನಾನು ಬಂದಿದ್ದಲ್ಲ... ನಮ್ಮ ಕಾಳಿಂಗ-ಬಸ್ತಾನ ಹಿಂದೆ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ಓಡಾಡಿದ್ದು ನಾನು ಅಲ್ಲಾ?' ಅಂದ ದ್ವಾರಕೇಶ್.

'ಜಾಣ ಮರಿ, ನಮ್ಮ ಒಂದೂವರೆ ಎಕರೆ ಹೊಲ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಹರಗಿ, ಹದ ಮಾಡಿ ನಾನು ನೀನು ಸೇರಿ ಅಪ್ಪಾಜಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಿ ಬಂದು ವಾರ ದಾಟಿದರೂ ಮಳೆರಾಯ ಯಾಕೋ ಭೂಮಿ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಯೂ ನೋಡಿಲ್ಲ.'

'ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಯಾಕ್ ಅಳಬೇಕು?' ಮುಗ್ಧವಾಗಿ ಕೇಳಿದ ದ್ವಾರಕೇಶ್.

ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ತರಲು ಹೇಳಿ ಮಗನನ್ನು ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ

'ಕಂದಾ, ನೀನಿಗ ಎಷ್ಟನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಓದ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ?'

'ಎಂಟನೇ ಕ್ಲಾಸು. ನಿಂಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾ ಅಪ್ಪಾಜಿ?'

'ಗೊತ್ತಪ್ಪ, ನೀನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದಾಗ ನಿನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಏನಿರುತ್ತೆ?'

'ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಬರಬೇಕು, ನಾನೇ ಜಾಣ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು' ಅಂದ.

'ಅಕಸ್ಮಾತ್ ನೀ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿಯೂ ಕಡಿಮೆ ಅಂಕ ಬಂದರೆ? ಫೇಲಾದರೆ?' ಅಪ್ಪ ಕೇಳಿದ.

'ಅಳು ಬರುತ್ತೆ, ದುಃಖ ಉಕ್ಕುತ್ತೆ' ಅಂದ ಮಗ.

'ಅಲ್ಲವಾ? ಹಾಗೆ ನಾನು, ನಮ್ಮಂತಹ ರೈತರು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ ಬೀಜ ನಮಗೆ, ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕರ ನಿಮಗೆ ಫಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಮಾಧಾನ. ಬೀಜ ನೆಲದೊಡನೆ ಗುದ್ದಾಡಿ ಒಳಗಿನ ನೀರು ಕುಡಿದು ಟಿಸಿಲೊಡೆದು ಮೇಲೆ ಬಂದು ಸಸಿಯಾಗಿ ಕಂಡರೆ ನಮಗೆ ಖುಷಿ. ಹಾಗಾಗದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ನಡೆದೀತು? ಮಳೆ ಇದ್ದರೆ ಬೆಳೆ, ಬೆಳೆ ಇದ್ದರೆ ಬದುಕು. ಬದುಕಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಬೇಕು. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬೀಜ ನಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಳೆ ನೆಲ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ತಂದು ಸುರಿದ ಗೊಬ್ಬರ ಫಲ ನೀಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಮನುಷ್ಯರು, ನಮಗೂ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲವಾ? ನಮಗೂ ಅಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಹಜ. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ನಮಗೆ ಬಿಡು, ನೀನು ಓದಿನ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡು' ಅಂತ ಅರ್ಥೈಸಿದಾಗ ದ್ವಾರಕೇಶ್ ಮೌನವಾಗಿದ್ದ.

'ಇದು ನಿನ್ನ ನಡೆದ ಕಥೆ.

'ಇಂದೂ ಕೂಡ ಅಪ್ಪ ಚಿಂತಿತನಾಗಿದ್ದಾನಲ್ಲ, ಅಂದುಕೊಂಡು ನೋಟ್ಸ್ ಮುಗಿಸಿ ಅಮ್ಮ ತಂದಿತ್ತ ಹಾಲು ಕುಡಿದು ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ.

ಬೆಳಗಾಯಿತು.

ಅಮ್ಮ ಮಾಡಿದ ರಾಗಿ ರೊಟ್ಟಿಗೆ, ಒಣಕೊಬ್ಬರಿ ಕೆಂಪು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಹಾಕಿದ ಚಟ್ಟಿ ಸವರಿಕೊಂಡು ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬ್ಯಾಗು ಹಾಕಿಕೊಂಡ